

Norsk Industri viser til høring av representantforslag 92 S (2025–2026) med denne ordlyden: "Stortinget ber regjeringen trekke tilbake utslippstillatelsen for gruveavfall i Repparfjorden, gitt til Nussir ASA 15. januar 2016."

Norsk Industri går imot forslaget.

Én av de viktigste rammebetingelsene for industri og næringsliv er forutsigbarhet. Dette er avgjørende for at private investorer skal kunne beslutte store investeringer i ny industrivirksomhet. Motsatt vil usikkerhet og brå skift i viktige rammebetingelser bidra til at kapital ikke tilflyter industriprosjekter i Norge, men heller investeres i andre land.

Vi fraråder at Stortinget treffer anmodningsvedtak rettet til regjeringen om å iverksette saksbehandling av tilbakekall av tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven. Et evt. anmodningsvedtak fra Stortinget om å trekke tilbake tillatelser etter forurensningsloven ville vært oppsiktsvekkende, svært uheldig og innebære et helt nytt regime i norsk miljøforvaltning. Industrien innretter seg i tillit til at tillatelser som er gitt av miljøforvaltningen er gyldige. Et system der Stortinget vedtar å trekke tilbake tillatelser til lovlig virksomhet ville vært svært uforutsigbart og ha store konsekvenser for hvordan Norge oppfattes som vertsnasjon for industrien. Vi er ikke heller kjent med at lovgivende forsamlinger i andre vestlige demokratier har tradisjon for å fatte og operasjonalisere denne type vedtak. Slike oppgaver er lagt til fagmyndighetene, som har kompetanse til å kunne foreta kompliserte og grundige miljøfaglige avveier, som grunnlag for å kunne gi tillatelser på gitte vilkår, og eventuelt justere vilkårene i tillatelsen etter omgjøringsreglene i forurensningsloven § 18.

I representantforslaget vises til forurensningsloven § 18 tredje ledd, som gir forurensningsmyndigheten anledning til å tilbakekalles eller endres når det har gått 10 år etter at den ble gitt. Forslagsstillerne mener at det i denne saken foreligger flere forhold som taler for at denne adgangen bør benyttes. Norsk Industri vil bemerke at myndighetene ikke har en fri omgjøringsadgang når det gjelder tillatelser etter forurensningsloven. Vi viser her til loven § 18 siste ledd som bestemmer at det i slike tilfeller skal skje en interesseavveier: "Ved avgjørelser etter første og tredje ledd skal det tas hensyn til kostnadene en endring eller omgjøring vil påføre forurenseren og de fordeler og ulemper endring eller omgjøring for øvrig vil medføre".

Når tillatelse etter forurensningsloven § 11 er rettskraftig, er lovens system at virksomheten kan innrette seg i tillit til at den gjelder på de vilkår som er fastsatt, også i tilfeller der tillatelsen er 10 år eller mer. Det er ingen "fri" omgjøringsadgang etter 10 år.

Norsk Industri viser videre til at tillatelsen som er gitt til Nussir ASA var gjenstand for svært omfattende vurderinger og avveier hos miljømyndighetene. Vi vil også gjøre Stortinget oppmerksom på at Miljødirektoratet tidligere har vurdert det slik at hvilken deponiløsning som er best for et mineralprosjekt, må vurderes individuelt (fra sak til sak), hvor de ulike aktuelle løsningene vurderes mot hverandre med fordeler og ulemper. Det er ikke mulig å fastslå på generelt grunnlag hvilken deponitype som vil innebære minst miljøulemper. I denne konkrete saken vurderte Miljødirektoratet det slik at sjødeponi var det totalt sett beste alternativet når både miljø og samfunnsøkonomi har blitt vurdert. Landdeponi ble i denne saken vurdert til ikke å være miljømessig vesentlig bedre enn sjødeponi (se <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/dokumenter/vann-hav-og-kyst/sjodeponering-gruver-notat240119.pdf>). Det foreligger ingen ny informasjon som tilsier at vurderingene som ble gjort da utslippstillatelsen bør gjøres på nytt eller at tillatelsen bør trekkes tilbake.

EUs retningslinjer for håndtering av mineralavfall (se https://bureau-industrial-transformation.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/inline-files/jrc109657_mwei_bref_-_for_pubsy_online.pdf) konkluderer for øvrig heller ikke på hva som er best av landdeponi eller sjødeponi, men oppfordrer til økt kunnskapsinnhenting. Norge nevnes spesielt som et land som bør fortsette å innhente kunnskap og å dele erfaringer med bruk av sjødeponi. Vi vil også nevne at Nussir ASA sitt kobberutvinningsprosjekt i Kvalsund har status som et strategisk viktig råvareprosjekt i Europa (se [Kobberutvinning i Kvalsund definert som strategisk viktig i Europa Norsk Industri](#))